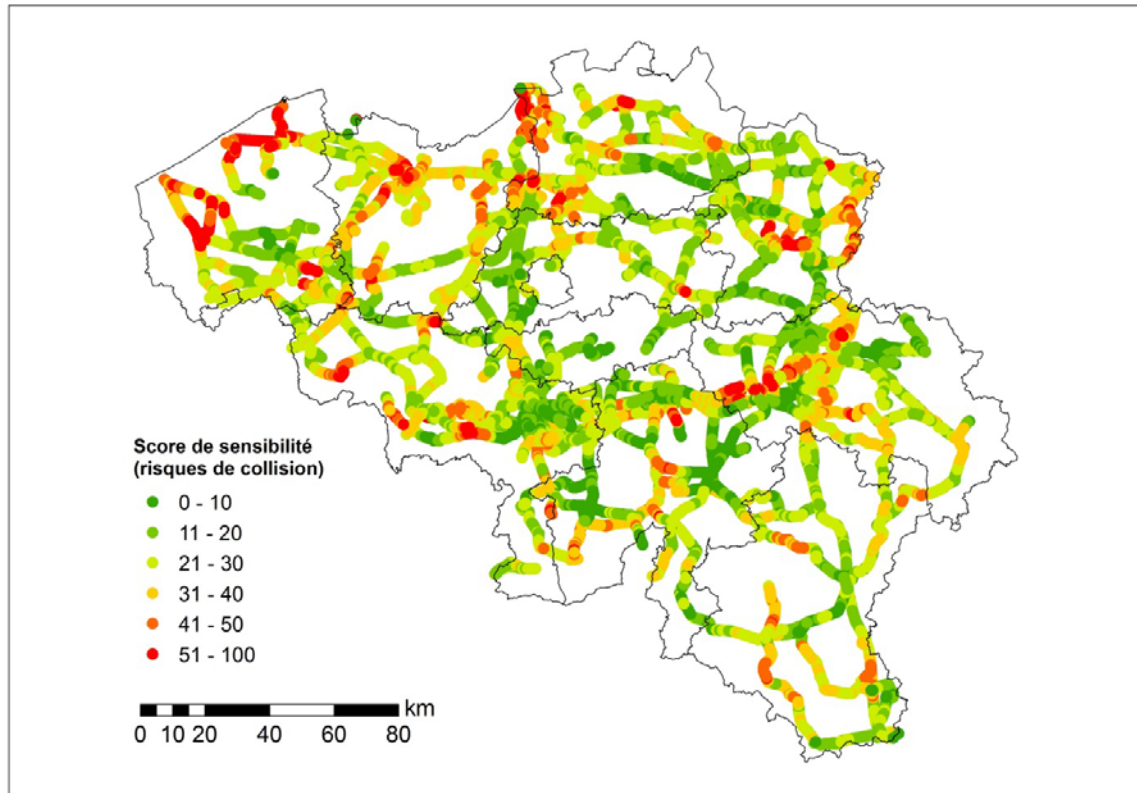

Elia en natuurverenigingen willen minder vogels die tegen lijnen vliegen

Het netwerk aan hoogspanningsleidingen dat ons land doorkruist, is levensgevaarlijk voor vogels. Sommige leidingen zijn voor vliegende vogels nagenoeg onzichtbaar. Zeker bij mist, schemerduister of 's nachts. Naar schatting vallen in België elk jaar 170.000 à 500.000 draadslachtoffers. Netwerkbeheerder Elia vroeg aan Aves, Natuurpunt, Vogelbescherming Vlaanderen en het INBO om alle 'zwarte lijnen' in kaart brengen. Op basis van deze studie zal Elia aanpassingen aan haar hoogspanningsnetwerk voorzien in een poging om het aantal draadslachtoffers drastisch te verlagen.

Voor de dunne aardingskabels bovenaan elke hoogspanningslijn vormen vaak een verraderlijk obstakel voor vogels. Er bestaan gerichte oplossingen om het risico op botsingen aanzienlijk te verkleinen. Zo kunnen de kabels worden voorzien van 'bakens'. Dit zijn ronde (vaak wit of rood gekleurde) bollen die de zichtbaarheid van de hoogspanningslijn kunnen verhogen waardoor het aanvaringsrisico voor vogels significant kan worden ingeperkt. De hoogspanningslijnen kunnen ook worden uitgerust met opvallende 'vogelkrullen', een maatregel die al goed is ingeburgerd in Frankrijk en Spanje. Omdat het voor de netwerkbeheerder niet mogelijk is om de 5.500 km bovengrondse hoogspanningsleidingen onder de grond te leggen, zou dat een haalbaar en efficiënt alternatief kunnen zijn.

Om die gevaarlijke 'zwarte lijnen' te identificeren werd voor 'aanvaringsgevoelige' soorten (o.a. meeuwen, eenden, reigers) een uitgebreide analyse uitgevoerd op basis van alle beschikbare datasets. Gegevens van maandelijkse watervogeltellingen, data over het aantal meeuwen op de grote meeuwenlaapplaatsen, locaties van Blauwe reiger- en Aalscholverkolonies, gegevens over de belangrijkste trekroutes: al deze data, grotendeels ingezameld door een uitgebreid netwerk van vrijwilligers, maakten het mogelijk om voor die aanvaringsgevoelige soorten de hotspots in kaart te brengen. Door de ligging van deze hotspots te vergelijken met de trajecten van het hoogspanningsnetwerk konden de gevaarlijkste zones - de 'zwarte lijnen' - worden geïdentificeerd. Op die manier kon voor elke hoogspanningslijn een 'risicoscore' worden berekend.

Bovengrondse hoogspanningsleidingen van Elia, ingekleurd volgens hun aanvaringsrisico. De rode lijnen zijn de meest risicovolle. Verzamelplaatsen van watervogels in de Polders, de Maasvallei en de Vallei van de Haine tonen een sterk verhoogd risico.

In totaal kreeg 3,4% van het Belgische hoogspanningsnetwerk van Elia de categorie 'hoog risico' toegekend. Medewerkers van Natagora en Natuurpunt bezochten elk van deze 'zwarte lijnen'. Alle resultaten worden momenteel verwerkt. Aan de hand van deze studie zal ELIA een planning en prioritering opstellen rond het aanbrengen van veiligheidsbakens en/of vogelkrullen. De eerste maatregelen werden intussen al uitgevoerd. Bewoners in Oudenaarde troffen de voorbije winter nabij de kokmeeuwenlaapplaats aan de Donkvijver regelmatig dode of gekwetste meeuwen aan. Het transect waaronder de draadslachtoffers werden gevonden, was ook door het onderzoek aangeduid als 'risicovol' en stond dus bekend als een 'zwarte lijn'. ELIA gaf dit voorjaar de opdracht om bakens te plaatsen op de leiding. Vrijwilligers van Natuurpunt zullen de komende winter evalueren of dit effectief ook leidt tot minder draadslachtoffers.

Met noodlijdende wilde dieren (zoals hoogspanningsslachtoffers) kan je terecht bij de erkende Opvangcentra voor Vogels en Wilde Dieren (VOC/CROH/Créaves). Het (Engelstalig) rapport waarin de 'zwarte lijnen' werden geïdentificeerd, kan je hier downloaden.

Tekst : Jean-Yves Paquet (Natagora) : 0473 50 13 19

Meer informatie : Barbara Verhaegen (Elia) : 0473 65 39 47